

# Santu Sebistianu

19-20 de GENNÀRGIU

Santu Sebistianu est su patronu de Ollastra. S'afestat in is diis de su 19 e 20 de gennàrgiu.

Sa festa de Santu Sebistianu, su santo patronu de sa bidda, inghitzat a su mangianu de su 19 de gennàrgiu cun s'essida de is paesanus chi si pigant s'incuru de concordai unu foghilloni. A primu merii, a pustis de is funtzionis religiosas de s'èspuru s'assentat una tuva de linna cun s'agiudu, a prus de is tratoris modernus, finsas de su carru antigu tragau de is bois, "su jù", chi est su coru de sa tradizioni. Acabau su momentu de concordai totu, si sighit cun sa beneditzioni de su foghilloni e de su traballu de is voluntàrius e si ponit fogu a sa linna.

Acanta de is funtzionis sòlitas de sa festa ddoi sunt àteras fainas chi agiudant a dda fai. Est de importu mannu, me in su tessìngiu de sa festa, sa tradizioni concordada dònna annu de s'assòtziu turìsticu Pro loco de sa bidda, de cumbidai a totus sa fà. Àteras fainas culturalis comenti mostras o s'allistidura de is "Panderas", *ex-voto* po su santo, acumpàngiant totu is diis de festa.

Sa dii de su 20, sa festa religiosa cun sa missa manna est una de is funtzionis de su contestu religiosu chi is ollastesus intendint prus de totu. Sa festa sighit cun "su ballu de pratza de crèsia", candu si bufat sa crannàcia po cunfirmai sa bona arrennèscida de sa festa e su liadòngiu afetivu intra de sa genti e su sentidu de devotzioni a Santu Sebistianu.

Custu sentidu tenit arrexinas gai de is tempus prus antigu, difatis cumenti narat su contu, is bividoris de unus cantus logus acanta de sa chi oi est sa bidda, po mori de totu is inondaduras de su frùmini Tirsu, aiant detzìdiu de transiri su logu innui bivi, arrecumandendi-sì a su chi boliat su Santo, po su scèberu de su logu innui pesai is domus. E diaici - si contat – aiant carrigau a linna e cun s'immàgini de su santo uno carru, lassendi chi custu, tragau de unu ju de bois, si fessit frimmau a solu. E parit chi custu fessit acuntèssi ananti de una mata de ollastu chi aiant segau po chi in cussu giassu s'essit pesau s'altari e s'essit fraigada sa crèsia. E de inguni fiat nàscia sa bidda noa. A dii de oi puru, in su tempus de sa festa po su Santo patronu si torrant a arregordai is fatus de cussa dii, aparicendi unu foghilloni mannu me in sa pratza ananti de sa crèsia comentu de sinnu de devotzioni a Santu Sebistianu.

Me in su tessìngiu de sa festa sunt medas is simbulus chi podeus agatai ma meda bortas no parint crarus gai chi sunt ammesturaus a pari cun is funtzionis de su connotu. S'aprontadura de is panderas e su costumu de acumpangiai su ju de is bois a pratza de crèsia est tzertu una de custas; s'impreu etotu de su ju, e no de àterus animalis de traballu aiat a porri essi, custu puru, unu simbulu; s'impreu de "is pinnàcius" po concordai is carrus, e finsas su de ddus ponni me in s'afaciada de sa crèsia e me in is domus innui s'agatat totu sa genti chi at apariciau sa festa, sunt fortzis fainas chi ndi torrant a



su contu de sa mata innui aiat agatau amparu su Santu candu ndi aiant pesau sa crèisia. Un'àteru simbulu, chi invècias pertocat prus a strintu a sa stòria de su Santu, est sa mata de aràngiu a innui dd'aiant acapiau po ddu martirizai cunforma a sa traditzioni e a s'iconografia religiosa.

Po custu finsas a unus dexi annus a immoi totu sa genti chi pigaiat parti a s'apariciu de su foghilloni, sa dii de sa festa giadiat tistimòngiu de sa devotzioni cosa sua portendi in prufessioni una frunda de mata de aràngiu. Mancai custu costumu siat acanta de si sperdi, si finsas a is annus setanta in prufessioni ddui fiant unus dexi cambaradas cun su pròpiu nùmeru de frundas de aràngiu totu beni concordadas, oi abarrat sceti su carru de "su jù" a aguantai in vida custa memòria, mancai sa genti chi si pighit s'incuru de concordai su foghilloni siat meda comentì de insaras, e fortzis finsas de prus.

## Vida e martìriu de su Santu



Santu Sebistianu, nàsciu in Narbona in su 256 e mortu in Roma su 20 de gennàrgiu de su 288, fiat unu sordau romanu, martirizau po ai professau sa religioni cristiana.

Fiat bìviu in su tempus chi fiat imperadori Diocretzianu, a piciocu in Milanu dd'aint eduau cunforma a is printzìpius de su cristanèsimu. A pustis fiat andau a Roma innui fiat intrau in s'esèrtzitu imperiali e aiat inghitzau a spraxi sa religioni cristiana in mesu de is sordaus.

Su contu de sa passioni de su Santu narat ca una dii duus piciocus cristianus, Marcu e Martzellu, ddus aiant arrestaus ca dd'ait cumandau su prefetu Cromàtziu. Su babbu aiat circau de ddus cumbinci a torrai a su paganèsimu po si salvai sa vida, ma Sebistianu fiat andau a ddus agatai e ddus aiat cumbintus a abarrai frimus in sa fidi insoru, mancai cussu ddus essit portaus a sa morti. In s'interis chi fiat chistionendi cun issus, sa faci sua si fiat prena de una luxi miraculosa chi aiat lassau totu spantaus a is chi fiant inguni. Intra de custus ddoi fiat Zoe, sa pobidda de Nicostratu, su meri de sa cantzelleria de s'imperadori, chi fiat muda gjai de ses annus. Zoe si fiat incrubada a is peis de Sebistianu chi, preghendi a sa gràtzia divina, dd'ait fatu su sinnu de sa cruxi in sa buca e dd'ait torrau sa boxi.

Custu miràculu de Santu Sebistianu aiat fatu convertiri unu muntoni de cussa genti chi dd'aint biu. E a pustis, meda de custus cristianus nous fiant mortus màrtiris po ai professau sa religioni cristiana. Candu Diocretzianu aiat scìpiu ca Sebistianu fiat cristianu, dd'ait cundannau a morti. Difatis dd'aint acapiau a unu palu in unu giassu de su cùcuru de su Palatinu, lassau nuu e trapassau cun fretzas in dònnia parti de sa persona. Is sordaus aiant pensau chi fessit mortu diaici e dd'aint lassau inguni a si ddu papai is animalis. Ma issu fiat ancora biu e Santa Irene de Roma, andendi a nci ddu pigai po dd'interrai, si ndi fiat acatada e si dd'ait betiu in domu po ddu sanai. E Sebistianu fiat sanau e aiat detzìdiu de professai sa fidi sua innui fiat s'imperadori chi dd'ait giao cussus trumentus.

Sebistianu, atriviu, fiat andau ancu fiat Diocretzianu e dd'ait brigau po is persecutzionis contra de is cristianus. Issu fiat abarrai spantau de dd'agatai ancora biu, e aiat cumandau de ddu trumentai finsas a sa morti, difatis dd'aint martirizau in su 304 me in sa pista po is cuaddus chi s'agatat in su Palatinu, e de nd'atzapulai su corpus in sa Cloaca Maxima. Andendi a su Tèvere, su corpus si fiat arrèsciu acanta de sa crèisia de Sant'Iroxi a su Velabru innui dd'ait arregotu sa matrona Luxina e dd'ait portau a is catacumbas de sa bia Àpia innui dd'ait intarrau.

A custas catacumbas dd'ant postu a nòmini "de Santu Sebistianu" e in su logu innui dd'aint martirizau aiant pesau una crèisia cun su nòmini suu.

A dii de oi Santu Sebistianu est afestau comenti patronu su 20 de gennàrgiu in logus meda. Est invocau comenti de patronu de is Cunfrarias de sa Misericòrdia me in totu Itàlia, poita ca si bolit arregordai comenti socorridori ca fiat interbènniu a favori de is màrtiris e de is chi sunfriant. Santu Sebistianu est finsas protetori de is guàrdias de sa Politzia Locali.